

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj
(garantarea drepturilor persoanelor cu statut de șomer–cetățeni ai Uniunii Europene și membrii familiilor acestora)

1. Autorul și participanții la elaborarea proiectului de lege

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2018 *cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj* (în continuare – Legea nr. 105/2018) a fost elaborat de **Ministerul Muncii și Protecției Sociale**.

La baza elaborării proiectului de lege stau angajamentele asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană și necesitatea alinierii cadrului normativ național la legislația Uniunii Europene (în continuare – UE) în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială și al liberei circulații a lucrătorilor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal și sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege este elaborat în contextul necesității ajustării legislației naționale pentru asigurarea drepturilor șomerilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor în spațiul UE și coordonarea sistemelor de securitate socială.

Temeiul legal al proiectului este Planul național de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la UE privind implementarea Acordului de Asociere RM–UE pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 818/2025 (în continuare–PNA).

În mod special, proiectul vizează realizarea obligațiilor prevăzute în Capitolul 2–Libera circulație a lucrătorilor, inclusiv acțiunile ce țin de ajustarea cadrului normativ în scopul aplicării Recomandării nr. U2 din 12 iunie 2009 privind aplicarea art. 64 alin. (1) lit. (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și articolelor 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate practicile statelor membre UE, acestea fiind încorporate în cadrul normativ național.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

I. Delimitarea categoriilor de cetățeni străini și stabilirea drepturilor acestora la serviciile și măsurile Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare – ANOFM)

Prin Legea nr. 200/2025 *privind regimul străinilor în Republica Moldova* a fost instituit un regim juridic distinct aplicabil cetățenilor UE și membrilor familiilor acestora, separat de regimul general al străinilor, în concordanță cu principiile liberei circulații a persoanelor și egalității de tratament. Această abordare legislativă impune revizuirea și corelarea Legii nr. 105/2018, în vederea clarificării sferei de aplicare și a condițiilor de accesare de către diferite categorii de străini a serviciilor și măsurilor de ocupare oferite de ANOFM.

În acest context, proiectul de lege stabilește categoriile de cetățeni străini din state terțe precum și din UE, cărora li se aplică prevederile Legii nr. 105/2018, și delimitarea clară a drepturilor acestora în raport cu serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă.

Astfel, se propune ca dreptul deplin de acces la serviciile și măsurile active de ocupare să fie recunoscut următoarelor categorii de cetățeni străini:

a) străinilor titulari ai dreptului de ședere permanentă;

- b) străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei;
- c) străinilor cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova;
- d) beneficiarilor de protecție internațională sau de azil politic;
- e) cetățenilor statelor membre ale UE, ale Spațiului Economic European (în continuare – SEE) și ale statelor semnatare ale Acordului Schengen și membrilor familiilor acestora, titulari ai cărții de rezidență.

În același timp, proiectul stabilește că alte categorii de cetățeni străini, inclusiv persoanele aflate pe teritoriul Republicii Moldova cu scop de muncă temporară, protecție temporară, studii, tratament medical sau alte scopuri similare, vor beneficia exclusiv de serviciile de informare privind piața muncii, oferite de ANOFM. De asemenea, aceste persoane vor putea beneficia de indemnizația de șomaj doar în situația în care acest drept este prevăzut expres prin acorduri bilaterale sau internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform ultimelor modificări operate la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, aplicabile începând cu luna martie 2026, cetățenii statelor membre ale UE, ale SEE și ale statelor semnatare ale Acordului Schengen, precum și membrii familiilor acestora, titulari ai cărții de rezidență, au dreptul la măsuri de integrare, inclusiv la serviciile și măsurile acordate de ANOFM. Or, cetățenii statelor membre ale UE, SEE și ale statelor semnatare ale Acordului Schengen, precum și membrii familiilor acestora, deținători ai cărții de rezidență, care se află și desfășoară o activitate pe teritoriul Republicii Moldova, cad sub incidența Legii nr. 105/2018.

Subliniem că prevederile proiectului prin care se aduc modificări la capitolul V din Legea nr. 105/2018, prin introducerea unei noi secțiuni (nr. 5), referitoare la mobilitatea șomerilor în spațiul UE, vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la UE.

II. Reglementarea situației șomerilor care se deplasează într-un alt stat membru.

Cadrul normativ național în domeniul promovării ocupării forței de muncă și al asigurării de șomaj este reglementat, în principal, de Legea nr. 105/2018, care stabilește drepturile și obligațiile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și atribuțiile autorităților publice competente. Deși legea respectivă oferă o reglementare generală a mecanismelor de ocupare și de protecție în caz de șomaj, aceasta nu acoperă în mod exhaustiv situațiile generate de mobilitatea forței de muncă.

În prezent, Legea nr. 105/2018 nu reglementează expres menținerea statutului de șomer și păstrarea dreptului la indemnizația de șomaj pentru șomerii care se deplasează într-un alt stat membru al UE, SEE sau a statelor semnatare ale Acordului Schengen în vederea căutării unui loc de muncă.

De asemenea, cadrul normativ existent nu stabilește posibilitatea și procedura de înregistrare a șomerilor cetățeni ai UE, SEE sau a statelor semnatare ale Acordului Schengen care se află pe teritoriul Republicii Moldova în căutarea unui loc de muncă. Se impune necesitatea stabilirii unor reguli clare privind termenul și condițiile înregistrării acestora la ANOFM, menținerea statutului de șomer întru evitarea riscului aplicării neuniforme a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ce țin de acordarea/rambursarea/exportul indemnizației de șomaj în contextul liberei circulații a lucrătorilor în spațiul UE.

De asemenea, legislația națională nu conține reglementări distincte și detaliate referitoare la condițiile de stabilire și plată a indemnizației de șomaj pentru lucrătorii frontalieri și pentru asimilații lucrătorilor frontalieri, respectiv prezentul proiect de lege prevede introducerea noțiunilor de „*lucrător frontier*” și „*asimilat lucrătorului frontier*”, care definesc o nouă categorie de lucrători – subiecți ai Legii nr. 105/2018.

Lucrătorii frontaliери sunt persoane care desfășoară o activitate de muncă pe teritoriul unui alt stat, diferit de statul lor de reședință, revenind în mod obișnuit zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână în statul de reședință. Totodată, este definită și categoria asimilați lucrătorilor frontaliери, care desfășoară activitate de muncă într-un alt stat decât cel de reședință, fără schimbarea reședinței pe întreaga perioadă a activității.

Prin definirea expresă a lucrătorilor frontaliери și a lucrătorilor asimilați acestora, proiectul urmărește asigurarea unui cadru normativ privind accesul acestora la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și la stabilirea și acordarea indemnizației de șomaj, în conformitate cu principiile asigurării sociale din țările membre UE.

În acest context, este important de menționat că, în țări precum:

- **Italia:** dreptul la indemnizația de șomaj presupune realizarea unui stagiu minim de 13 săptămâni de contribuții la asigurările pentru șomaj în ultimii 4 ani și cel puțin 30 de zile de muncă efectivă în ultimele 12 luni; perioada de acordare a indemnizației variază în funcție de vechimea în muncă, fiind, de regulă, jumătate din numărul lunilor de contribuții plătite în ultimii 4 ani, cu maximum 24 luni. Contribuțiile sunt în mare parte suportate de angajator (aproximativ 1,61% din salariul brut), iar salariatul contribuie simbolic (0,3%).

- **Germania:** indemnizația de șomaj se acordă persoanelor care au plătit contribuții timp de cel puțin 12 luni în ultimii 2 ani; perioada de plată depinde de vârsta și durata contribuțiilor și poate fi între 6 și 24 luni. Contribuțiile sunt obligatorii și suportate atât de angajator, cât și de angajat, prin sistemul de asigurări sociale.

- **Franța:** pentru a beneficia de indemnizația de șomaj, lucrătorul trebuie să fi fost angajat timp de cel puțin 6 luni în ultimele 24 luni iar indemnizația se acordă pentru o perioadă între 4 și 24 de luni, în funcție de durata contribuțiilor și vârsta beneficiarului. Contribuțiile pentru asigurarea de șomaj sunt suportate în principal de angajator.

- **România:** indemnizația de șomaj se acordă persoanelor care au realizat un stagiu minim de cotizare de 12 luni în ultimele 24 de luni. Durata plății este cuprinsă între 6 și 12 luni, în funcție de vechimea în muncă, iar cuantumul este stabilit proporțional cu salariul și stagiul de cotizare.

Având în vedere că condițiile de stabilire și acordare a indemnizației de șomaj se aplică diferit de la un stat la altul, Regulamentul (CE) nr. 883/2004 stabilește norme comune privind coordonarea sistemelor de securitate socială, asigurând aplicarea principiilor de egalitate de tratament, totalizarea perioadelor de asigurare și determinarea legislației aplicabile în cazul lucrătorilor mobili din cadrul UE.

În acest context, intervenția legislativă propusă este necesară pentru asigurarea conformității cu standardele europene, excluderea situațiilor de discriminare, consolidarea securității sociale și garantarea efectivă a drepturilor șomerilor și lucrătorilor mobili.

III. Reglementarea educației nonformale în cadrul formării profesionale pe bază de voucher

Potrivit Legii nr. 105/2018, cursurile de formare profesională finanțate pe bază de voucher sunt în prezent limitate la educația formală. În acest context, ANOFM nu include în lista prestatorilor de servicii de formare profesională cursurile de formare nonformală, deși acestea răspund unor nevoi concrete identificate în procesul de chestionare a agenților economici, realizat în cadrul elaborării Prognozei pieței muncii. Cele mai frecvent evidențiate cerințe ale angajatorilor față de angajați vizează competențele de bază, precum comunicarea, competențele digitale și lucrul în echipă, care au un impact imediat asupra inserției pe piața muncii. Aceste competențe pot fi dobândite doar în cadrul unor instruirii nonformale.

În prezent nu există prestatori de servicii de formare nonformală înregistrați în sistemul ANOFM, din motiv că legislația actuală nu permite contractarea acestor cursuri, ceea ce limitează oferta de formare profesională oferită de ANOFM.

Completările legislative propuse vor permite includerea cursurilor de formare nonformală în lista programelor finanțate pe bază de voucher, atât în cadrul educației formale, cât și nonformale. ANOFM va putea contracta prestatori pentru educația nonformală și va facilita înscrierea șomerilor la aceste programe. Astfel, vor fi contractați furnizorii de educație nonformală, care și-au notificat programele de formare la Ministerul Educației și Cercetării. De asemenea se va răspunde direct cerințelor pieței muncii și nevoilor reale ale angajatorilor și șomerilor, sporind eficiența măsurilor de formare profesională.

IV. Reducerea vârstei de înregistrare cu statut de șomer de la 16 la 15 ani

Reducerea vârstei minime de acces de la 16 la 15 ani este determinată de necesitatea creării unor oportunități timpurii de orientare profesională, formare a competențelor de muncă și prevenire a excluziunii sociale în rândul minorilor și riscul trecerii lor în categoria tinerilor NEET. Integrarea timpurie pe piața muncii, prin măsuri active adaptate vârstei, contribuie la reducerea riscului de abandon școlar, la creșterea gradului de angajabilitate și la dezvoltarea responsabilității sociale și profesionale a tinerilor.

V. Extinderea intervalului de vârstă pentru ”tinerii NEET”, de la 15–29 la 15–34 de ani

Necesitatea acestei modificări rezultă din practica actuală de colectare și raportare a datelor statistice de către Biroul Național de Statistică, care elaborează și publică indicatori referitori la tinerii NEET pentru grupa de vârstă 15–34 de ani. Neconcordanța dintre definiția existentă și datele statistice oficiale generează dificultăți în analiza comparativă și în monitorizarea fenomenului NEET.

VI. Completarea atribuțiilor ANOFM prin introducerea aplicării managementului de caz în procesul de acordare a suportului la angajare și colaborării la nivel internațional în contextul liberei circulații a lucrătorilor.

Managementul de caz presupune o intervenție complexă și de durată în timp care include evaluarea detaliată a situației și necesităților beneficiarului, coordonarea măsurilor active de ocupare, monitorizarea progresului și ajustarea intervențiilor în funcție de evoluția situației persoanei, ceea ce va permite identificarea nevoilor individuale și oferirea unor soluții personalizate pentru o integrare durabilă pe piața muncii.

În calitate de Birou Național de Coordonare, ANOFM are responsabilitatea de a asigura schimbul eficient de informații cu diverse autorități la nivelul UE, în contextul garantării și protejării drepturilor lucrătorilor mobili. Printre instituțiile implicate în acest mecanism de cooperare se regăsește și Autoritatea Europeană a Muncii.

VII. Eliminarea restricției aplicabile agențiilor private cu privire la obligativitatea angajării în cadrul agențiilor private exclusiv a cetățenilor Republicii Moldova

Până în prezent, deținerea cetățeniei Republicii Moldova de către angajații agențiilor private constituia o precondiție pentru obținerea licenței de desfășurare a activității de plasare a cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii, atât pe teritoriul țării, cât și în străinătate. În acest context, modificările propuse prin prezentul proiect urmăresc excluderea acestei obligații, oferind agențiilor private posibilitatea de a angaja orice persoane, indiferent de cetățenie. Această modificare se impune pentru asigurarea drepturilor și tratamentului egal al lucrătorilor din spațiul UE.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede următoarele elemente principale:

1. Delimitarea categoriilor de cetățeni străini și stabilirea expresă a drepturilor acestora de acces la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă oferite de ANOFM;

2. Introducerea și reglementarea noilor categorii de beneficiari ai indemnizației de șomaj – lucrătorii frontalieri și persoanele asimilate lucrătorilor frontalieri, inclusiv stabilirea regulilor de determinare a statului competent și a mecanismului de rambursare a cheltuielilor aferente indemnizației de șomaj între instituțiile competente ale statelor implicate;

3. Reglementarea condițiilor de păstrare a dreptului la indemnizația de șomaj pentru șomerii înregistrați în Republica Moldova care se deplasează într-un alt stat membru UE, SEE sau în statele semnatare ale Acordului Schengen în scopul căutării unui loc de muncă, inclusiv stabilirea duratei de menținere a acestui drept și a obligațiilor de înregistrare la serviciile publice de ocupare din statul gazdă;

4. Stabilirea procedurii de înregistrare a șomerilor cetățeni ai UE, SEE și ai statelor semnatare ale Acordului Schengen care beneficiază de exportul indemnizației de șomaj, cu precizarea expresă a faptului că plata indemnizației se efectuează exclusiv de către statul competent, fără acordarea concomitentă a prestațiilor din bugetul Republicii Moldova;

5. Revizuirea și consolidarea criteriilor de nediscriminare prevăzute de lege, prin includerea expresă a criteriului orientării sexuale, în conformitate cu principiile egalității de tratament și ale nediscriminării;

6. Reducerea vârstei de înregistrare cu statut de șomer de la 16 la 15 ani, în scopul facilitării integrării timpurii pe piața muncii, cu respectarea legislației muncii și a normelor privind protecția minorilor;

7. Extinderea intervalului de vârstă pentru „tinerii NEET” de la 15–29 la 15–34 de ani;

8. Reglementarea cadrului normativ privind formarea profesională pe bază de voucher, prin extinderea aplicabilității acesteia asupra educației nonformale;

9. Completarea atribuțiilor ANOFM prin introducerea aplicării managementului de caz în procesul de acordare a sprijinului pentru angajare, precum și consolidarea colaborării cu instituțiile omoloage din statele membre și cu organizațiile UE, inclusiv Autoritatea Europeană a Muncii.

10. Eliminarea restricției aplicabile agențiilor private cu privire la obligativitatea angajării în cadrul agențiilor private exclusiv a cetățenilor Republicii Moldova, prin urmare, agențiile private vor avea dreptul de a angaja orice persoane, indiferent de cetățenie, pentru desfășurarea activității de muncă în cadrul acestora.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Prevederile proiectului de lege se înscriu în mod direct în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, având drept obiectiv armonizarea legislației naționale cu acquis-ul UE în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială și al exportului prestațiilor de șomaj. Neimplementarea acestor prevederi ar putea genera lacune normative și ar afecta continuitatea și credibilitatea procesului de aliniere la standardele UE.

Stabilirea prin lege a normelor de bază este necesară pentru a asigura claritate, previzibilitate și coerență în procesul de elaborare și aplicare a mecanismelor de implementare, precum și pentru delimitarea competențelor instituțiilor implicate.

În acest context, nu au fost identificate opțiuni alternative viabile care să asigure atingerea obiectivelor proiectului fără intervenție legislativă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului de lege necesită ajustări administrative în cadrul instituțiilor relevante, precum Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare – CNAS) și ANOFM. În special, la nivelul ANOFM va fi necesară elaborarea unor proceduri interne noi de lucru cu cetățenii UE și cu lucrătorii

frontalieri, precum și ajustarea sistemului informațional la noile procese de lucru generate de apariția unei noi categorii de beneficiari.

La nivelul CNAS va fi necesară asigurarea proceselor interne de lucru aferente rambursării indemnizației de șomaj, conform Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială. Aceasta presupune că instituțiile menționate vor trebui să asigure schimbul de date (formulare standardizate și informații) cu autoritățile competente din alte state membre, prin intermediul sistemului EESSI, pentru a vizualiza informații privind stagiile de cotizare și statutul persoanei în statul de activitate sau de reședință.

Nu în ultimul rând, este necesar ca angajații instituțiilor implicate să beneficieze de instruire adecvată privind aplicarea Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de lege este fundamentat pe principiul contributivității și pe regulile de coordonare a sistemelor de securitate socială între statele membre ale UE. Acesta nu instituie noi tipuri de prestații sociale și nu extinde cuantumul ori durata indemnizației de șomaj peste limitele stabilite de legislația națională, ci reglementează mecanisme clare de păstrare, export și rambursare a indemnizației de șomaj în situații de mobilitate transfrontalieră, prevenind riscul dublei finanțări.

Indemnizația de șomaj pentru cetățenii Republicii Moldova care se deplasează într-un alt stat membru al UE, SEE sau al unui stat semnatar al Acordului Schengen în scopul căutării unui loc de muncă este achitată de instituția competentă din Republica Moldova, în limitele perioadei maxime stabilite de lege, fără generarea unor cheltuieli suplimentare. Implementarea legii se va realiza din bugetul de stat, prin subprogramul „Protecția șomerilor”, iar plata indemnizațiilor se va efectua din bugetul asigurărilor sociale de stat. În contextul asigurării indemnizației de șomaj în cazul lucrătorilor frontalieri, sumele achitate pentru primele 3 sau 5 luni vor fi rambursate de instituțiile competente ale statelor în care acești lucrători și-au desfășurat ultima activitate profesională. Diferența în achitarea indemnizației de șomaj dintre 3 (5) luni și perioada maximă stabilită de Legea 105/2018, eventual 7 sau 9 luni, va fi acoperită din BASS.

Potrivit datelor statistice, la ANOFM, anual, în medie se înregistrează circa 600 persoane revenite de peste hotare (lucrători frontalieri), care eventual ar putea solicita ajutor de șomaj, în cazul în care RM devine un stat membru al UE. În acest context, ținându-se cont că valoarea medie a indemnizației de șomaj este de aproximativ 3.000 lei, iar diferența în perioada de plată ar fi în mediu circa 3 luni, se estimează că necesarul mediu de resurse financiare pentru acoperirea cheltuielilor aferente acordării indemnizațiilor de șomaj ar constitui circa 5,4 milioane lei. Suma respectivă ar putea varia, în dependență de numărul de persoane care vor solicita acordarea indemnizației de șomaj în Republica Moldova, ca stat de reședință, desfășurând anterior activitatea de muncă într-un alt stat membru.

Totodată, șomerii cetățeni ai UE care beneficiază de exportul prestațiilor de șomaj vor primi indemnizație de șomaj din bugetul țării în care au obținut statut de șomer.

În ceea ce privește interoperabilitatea Sistemului Informațional Național de Securitate Socială cu Sistemul electronic european de schimb de informații în domeniul securității sociale (în continuare – EESSI), este de menționat că, la nivel de țară, a fost propusă desemnarea CNAS în calitate de punct de contact, în atribuțiile căreia va reveni asigurarea interoperabilității între sistemul informațional al CNAS și EESSI, odată cu aderarea Republicii Moldova la UE. Or, costurile privind conectarea și asigurarea interoperabilității între sistemul informațional al CNAS și EESSI vor fi relevante pentru anul de aderare și au fost estimate în proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (coordonarea și schimbul

de date în domeniul securității sociale cu statele membre UE) (număr unic 89/MMPS/2026), autor – Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

În ceea ce privește asigurarea interoperabilității între Sistem informațional al ANOFM și EESSI menționăm, că, în prezent, în contextul dezvoltării unui nou sistem informațional al ANOFM, această funcționalitate va fi prevăzută în noul Sistem informațional al ANOFM, care este dezvoltat din surse financiare externe (Delegația UE în Republica Moldova).

În legătură cu modificarea vârstei de înregistrare cu statut de șomer de la 16 la 15 ani, în scopul facilitării integrării timpurii pe piața muncii, precum și extinderea măsurii de formare profesională, inclusiv prin cursuri de formare nonformală, se menționează că aceste intervenții nu vor avea impact bugetar suplimentar. Toate măsurile și serviciile vor fi acordate în limita bugetului anual alocat ANOFM.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Modificările propuse prin prezentul proiect de lege vor avea impact asupra sectorului privat. Dat fiind libera circulație a lucrătorilor în spațiul UE, inclusiv exportul indemnizație de șomaj, sectorul privat va avea acces la forță de muncă din alte state care va putea fi angajată fără formalități suplimentare.

4.4. Impactul social

Proiectul de lege are un impact social pozitiv, contribuind la consolidarea protecției sociale a persoanelor aflate în șomaj și la alinierea politicilor de ocupare a forței de muncă la standardele UE.

În primul rând, proiectul contribuie la protejarea drepturilor șomerilor prin reglementarea clară a situațiilor de mobilitate, asigurând continuitatea dreptului la indemnizația de șomaj pentru șomerii înregistrați în Republica Moldova și care se deplasează în alte state membre ale UE, SEE sau în statele semnatare ale Acordului Schengen pentru căutarea unui loc de muncă. Aceste măsuri reduc riscul pierderii prestațiilor sociale și sporesc securitatea socială a beneficiarilor.

Un alt impact social important al proiectului îl constituie facilitarea integrării pe piața muncii a șomerilor, prin extinderea ofertei de formare profesională pe bază de voucher.

De asemenea, reducerea vârstei minime de acces la anumite măsuri active de ocupare a forței de muncă de la 16 la 15 ani creează premise pentru integrarea timpurie a tinerilor pe piața muncii, cu respectarea legislației muncii și a normelor privind protecția minorilor, contribuind la prevenirea șomajului de lungă durată în rândul tinerilor.

În ansamblu, impactul social al proiectului se reflectă în creșterea gradului de incluziune socială, reducerea riscului de marginalizare a persoanelor aflate în șomaj sau în situații de vulnerabilitate, consolidarea securității sociale și îmbunătățirea perspectivelor de angajare pentru diverse categorii de beneficiari, contribuind la dezvoltarea unei piețe a muncii mai echitabile, mai accesibile și mai reziliente.

4.5. Impactul asupra mediului

Actul normativ nu reglementează domenii cu incidență asupra mediului. Impactul este considerat inexistent sau irelevant din punct de vedere ecologic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege are ca scop **transpunerea** Recomandării nr. U2 din 12 iunie 2009 privind aplicarea articolului 64 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, șomerilor care își însoțesc soții sau partenerii care desfășoară o activitate

profesională sau comercială în alt stat membru decât statul competent și crearea cadrului necesar aplicării articolelor 64 și 65 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, în vederea garantării drepturilor șomerilor aflați în situații de mobilitate transfrontalieră.

Prin aceste măsuri, se asigură pregătirea cadrului normativ național pentru asigurarea participării la schimbul de informații/documente, exportul/rambursarea indemnizației de șomaj între statele membre UE, în cadrul sistemelor de securitate socială.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 02.10.2025 a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect pe platforma www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16170

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție în cadrul procesului de avizare, expertizare și consultare publică. Informația privind rezultatele expertizei va fi inclusă în nota de fundamentare după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prin aprobarea proiectului de lege, se modifică și se completează Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În vederea asigurării aplicării eficiente și coerente a prevederilor proiectului de lege se impune revizuirea, actualizarea și completarea cadrului normativ secundar care reglementează acordarea indemnizației de șomaj, precum și serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, în scopul alinierii acestuia la noile prevederi legale.

Totodată, este necesară ajustarea și dezvoltarea sistemelor informaționale ale ANOFM și CNAS, în vederea asigurării interoperabilității și compatibilității acestora cu EESSI.

Secretară de Stat

Felicia BECHTOLDT